

meester op de school van het „Nut” zijn loopbaan begonnen. In 1803 opende hij een eigen „burgerschool” in de Houttuin, na 6 juli 1803 „met aandoenlijke dankbetuiging” van de Nutsschool afscheid genomen te hebben. Zo deed men dat in die dagen: niet de baas bedankte de scheidende knecht voor diens trouwe plichtsbetrachting, maar de knecht bedankte de baas voor de genoten gunst hem te hebben mogen dienen. Hij bestuurdde de school in de Houttuin tot zijn dood en werd opgevolgd door de later bekend geworden taalkundige Arie de Jager¹²). Jan Wap volgde van 1813 tot 1817 het schoolonderwijs en werd daarna tot 1821 toe door privé-lessen van De Vletter verder bekwaamd in de nuttige kundigheden.

De 4de oktober 1819 deed hij bij pater M. Pruymboom O.P., pastoor van het Steiger, zijn Communie. Destijds schijnt zijn opleiding tot het priesterschap overwogen te zijn. Met zijn vader bezocht de dertienjarige jongen ten minste de kostschool Hageveld, geleid door de priester C.R.A. van Bommel, later bisschop van Luik¹³), maar de intreding vond, om welke reden dan ook, niet plaats. De huiselijke verhoudingen schijnen toch de verwijdering van de jongen uit het ouderlijk huis gewenst gemaakt te hebben, want door bemiddeling van pastoor Pruymboom werd hij in 1821 opgenomen in het gezin van de familie Swaanenburg te Leiden, waarvan een zoon Dominicaan was. In zijn nieuwe woonplaats werd Jan Wap geplaatst op de stedelijke Latijnse school. Dit verblijf duurde slechts één jaar; van 1822 tot 1824 studeerde hij onder de particuliere leiding van de conrector Delfos. Hoe het verklaard moet worden, dat Wap noch de cursus van de De Vletters school, noch die van het gymnasium normaal doorliep, kan ik niet uitmaken. De autobiografie suggereert, dat hij er te knap voor was. Enige twijfel is niet uitgesloten: er valt ook te denken aan de ongedurigheid en de eigenwijsheid, die hem heel zijn leven bleven kenmerken.

In 1824 vertrok de jongeling naar Gent om er letteren te gaan studeren aan de daar in 1817 gestichte hogeschool. Hij werd erheen gebracht door zijn vader en speciaal toevertrouwd aan de zorg van de hoogleraar Kesteloot, een Vlaming, die tot 1817 als arts te Rotterdam had gepraktiseerd en daar met het gezin Wap blijkbaar vriendschap gesloten had. Die vriendschap levert althans een partiële verklaring voor het op het eerste gezicht wat vreemde